

Innhold

Forord	7
Innledning	9
Valg av begreper	12
Kapittel 1 Vernepleiefaglig kompetanse	15
En historisk sammenheng	15
Kompetansebegrepet	16
Kunnskap og kompetanse	18
Kompetanseområder	19
Vernepleieres helsefaglige kompetanse	20
Vernepleieres sosialfaglige kompetanse	22
Vernepleierens pedagogiske kompetanse	24
Miljøarbeid og habiliterings- og rehabiliteringsarbeid	26
Kapittel 2 Kunnskapsbasert praksis	32
Kunnskapsbasert praksis	32
Forholdet mellom forskningsbasert kunnskap og erfaringsbasert kunnskap	36
Kapittel 3 Profesjonalitet i vernepleiefaglig arbeid	42
Profesjon og profesjonalitet	42
Kvalitet	45
Dokumentasjon	51
Kapittel 4 Metode	55
Systematikk	55
Metode forstått som forskningsmetode	57
Metode forstått som arbeidsmåter i vernepleiefaglig arbeid	59
Forholdet mellom forskningsmetoder og arbeidsmåter i vernepleiefaglig arbeid	61

Kapittel 5 Grunnleggende Arbeidsmodell i VERnepleiefaglig arbeid (GAVE)	63
GAVE.....	63
Om modeller.....	66
Kartlegging.....	68
Kartleggingsmetoder.....	69
Forberedelser.....	72
Analyse og drøfting.....	73
Målvalgsprosess.....	76
Tiltak med gjennomføringsplan.....	83
Metodevalg.....	86
Evaluering og revurdering.....	87
Kapittel 6 Vernepleiefaglig arbeid og rammer	95
Rammer.....	95
Lovverket.....	96
Selvbestemmelse som verdi og rettighet.....	99
Formelle krav til brukermedvirkning, representasjon og samtykke.....	108
Andre rammer.....	110
Kapittel 7 Stine	113
Presentasjon av Stine Vangen, 23 år.....	113
Kartlegging.....	115
Analyse og drøfting.....	119
Målvalgsprosess.....	122
Spesiell kartlegging.....	125
Tiltak med gjennomføringsplan.....	130
Evaluering.....	135
Revurdering.....	136
Avslutning.....	137
Litteratur	139
Stikkord	148

Forord

Vårt ønske med denne boken er å bidra til studenters forståelse av profesjonell yrkesutøvelse og kunnskapsbasert praksis i vernepleie. Boken er ment som en innføring i vernepleie hvor vi vektlegger krav til faglig etisk forsvarlig utførelse av arbeidet, og en hjelp i utdanning og praksisfelt for studenter og andre som har behov for det.

Boken bygger på Sølvi Lindes og Inger Nordlunds bok *Innføring i profesjonelt miljøarbeid. Systematikk, kvalitet og dokumentasjon*, utgitt i 2003 med revisjon i 2006. Vår nye revisjon har vært omfattende, og vi er takknemlig for innspill fra studenter og kollegaer siden 2003. Det har vært til stor hjelp når vi har forsøkt å spisse innholdet til vernepleie og utfordringer i dagens helse- og omsorgstjenester.

Boken har blitt til ved hjelp av god støtte og gode samarbeidspartnere. Vi vil gjerne takke Høgskolen i Telemark og Høgskolen i Bergen for positiv innstilling underveis i arbeidet, og Wenche Bjørnebekk og Marte Stapnes fra Universitetsforlaget for at de har satset på en ny bok i vernepleie. De har gitt uvurderlig støtte og nødvendig oppmuntring underveis. Men innholdet bærer vi selv helt og holdent ansvar for.

Sist, men ikke minst, takker vi for god støtte og stor tålmodighet fra våre kjære på hjemmefronten.

Uten alle dere hadde det ikke blitt en ny bok. Tusen takk!

Porsgrunn, september 2015

Inger Nordlund

Anne Thronsen

Sølvi Linde